

Kære politikere

Vi skriver, fordi vi ved, at I skal 2. behandle udløb, besparelses- og investeringsforslag til budget 2022 på onsdag 28. april. I den forbindelse vil vi gerne bidrage med vores synspunkter til de udløb og forslag, der vedrører dag- og fritidsinstitutionsområdet. Hvert punkt bliver uddybet med en begrundelse af vores holdning, synspunkter, vurdering af og baggrundsinformation for hvert udløb og forslag.

Gør op med præmissen for de vedvarende besparelser i Københavns Kommune

Helt generelt mener vi, at det er på høje tid at gøre op med de præmisser, der ligger til grund for, at der hvert år skal skæres ned på området og findes nye besparelser. Nu er der, i snart 10 år, blevet skåret helt ind til benet af vores velfærd. Vi ved, at det skyldes Budgetloven, og at I ikke har været med til at beslutte, at der hvert år skal spares store summer, som blot fylder kommunekassen yderligere op. Penge, der i vores perspektiv, er givet bedre ud – her og nu og for fremtiden – hvis de blev brugt til at øge velfærden i København. Derfor opfordrer vi til, at I er med til at pege på det urimelige i de vedvarende besparelser og en tilpasning af Budgetloven.

Vi ved at tidlige investeringer i børn liv giver økonomisk afkast i det lange løb, men det er forkert, at det skal være det bærende argument for at gøre en indsats for børns liv og trivsel. Vi har brug for at tale om politiske prioriteringer hvor børns (og andre menneskers) trivsel er et mål i sig selv. For eksempel kunne en investering i at gøre KKFO'erne og klubberne gratis i en periode sikre alle byens børn adgang til de vigtige fritidsfællesskaber ovenpå et år med corona. Det er en investering, der vil betale sig tilbage i helstøbte unge mennesker, og uanset hvad det ellers måtte give af afkast i kroner og øre vil det være det absolut mest værdifulde!

Effektiviseringsforslag:

Mulighed for at øge brugerbetaling i KKFO'er, fritidsklubber og juniorklubber

Baggrund

De nuværende takster giver Københavns kommune en samlet indtægt på 1.353 mio. kr. Forvaltningen orienterer udvalget om, at der er mulighed for at øge brugerbetalingen på følgende områder:

- **KKFO'er:** I dag dækkes 46% af pladsprisen af forældrebetaling. Den nationale lovgivning gør det muligt for kommunen at opkræve 100% af pladsprisen. En stigning i forældrebetalingen på 1%, svarende til 35 kr. pr. måned, vil give kommunen en besparelse 4,1 mio. kr.
- **Fritidsklub og Juniorklub;** I dag opkræves forældrebetalingen for fritidsklub og juniorklub jf. dagtilbudsloven. Det betyder, at København kommune maksimalt kan opkræve 30% af pladsprisen, som brugerbetaling. I dag koster en klubplads 427 kr., hvilket gennemsnitlig ligger lavt på brugerbetaling ift. sammenlignelige kommuner. Det kræver en lovændring eller lokal omlægning af klubberne at hæve forældrebetalingen fra de 30%.

En forøgelse fra 427 kr./md. til 651 kr./md. vil betyde et økonomisk potentiale på 14,1 mio. kr. for fritidsklubber og 7,4 mio. kr. for juniorklubber. Det er ikke nævnt hvor stor en procentvis andelsøgning dette udgør.

- **Ungdomsklubber** (14-17 år) har i dag ingen brugerbetaling og kan øges uden videre. Denne mulighed er ikke nævnt yderligere i notatet, som en mulighed for effektivisering.

Hvad mener KFO om forslaget?

Vi kan på ingen måde anbefale en stigning i brugerbetalingen, hverken på KKFO'erne, klubberne eller ungdomsklubberne. Hvis forældrene skal betale mere, skal det være for at føre flere midler til området.

Området har længe været presset og presset er kun steget det sidste år med corona. I mere end et år har forældrebetalt til tilbud, der ikke har levet op til det, det skulle. Der har selvfølgelig været stor forståelse for situationen, men en prisstigning lige nu, vil virke helt meget malplaceret, og vi frygter at endnu flere forældre vil trække deres børn ud af klubberne, hvis prisen stiger.

Problematik

Hvis kommunen fortsætter med årlige prisstigninger uden, at børn og forældre oplever bedre klubtilbud, risikerer vi, at mange forældre vil vælge tilbuddene fra til deres børn.

Til 1. behandling blev det besluttet, at forvaltningen skal undersøge, hvordan man kan styrke forældresamarbejdet gennem årlige forældrebestyrelseskonferencer i alle områder. Her skal skolebestyrelserne og KKFO-forældreråd have mulighed for at dele viden, have ny inspiration og redskaber til deres rolle som forældrerepræsentanter. Midlerne skal finansieres med intern omstilling. Vi er i KFO altid glade for styrket forældresamarbejde og bidrager gerne med viden og input, men vi er i mod, at midlerne til gennemførelsen tiltaget sker på bekostninger af midler til området.

Det er vigtigt for os, at fripladserne/tilskudsordninger følger tilsvarende med i prisudviklingen. De forældre, som er økonomisk dårligt stillet, vil altid blive dårligere stillet, når prisen stiger. Hvis man øger taksterne, skal tilskudsordningerne derfor følge med, hvormed tilskudsordningerne måske skal have et yderligere nøk opad for at kompensere for prisstigningen.

Effektiviseringsforslag:

Mindre justering af klyngestrukturen område Brønshøj/Vanløse i Københavns Kommune

Baggrund

Der er på nuværende tidspunkt seks klynger i Brønshøj/Vanløse. Med dette forslag opløses Klynge C og de tre institutioner fra denne klynge bliver fordelt ud til Klynge B og Klynge E.

Ved at opløse en klynge sparer man 783.000 kr. til en klyngeleder. Udover at nedlægge en klyngelederstilling, indebærer forslaget også, at der sker en permanent reduktion i de midler, som de 40 resterende klynger i Københavns Kommune har til ledelse.

Konkret er der tale om en årlig reduktion på 19.575 kr. pr. klynge.

Effektiviseringsforslaget er de facto allerede blevet effektueret pr. 1/3 2021, selvom der endnu ikke har været 2. behandling af budgetforslaget i Børne- og Ungeudvalget.

Hvad mener KFO om forslaget?

Vi ser en utilstrækkelig afdækning af konsekvenser ved det øgede ledelsesspænd. Vi mangler et overblik over, hvad det betyder for økonomi til daglig ledelse.

Vi mener, at forslaget giver sværere vilkår for godt forældresamarbejde med en stor klynge. Vi har erfaring med, at omstruktureringer fører til uro i personalegruppen - derfor anbefaler vi, at der tilføres ekstra resurser til omlægningen det første stykke tid eller, at der som minimum ikke trækkes penge fra de berørte institutioner før de er landet stabilt på benene.

Derudover mener vi, at det har været en forhastet proces, der har manglet transparens og partshøring og at forældrene dvs. forældreråd og bestyrelser, skulle have været involveret tidligt i processen.

Problematik

I indstillingen lyder det som om, der er tale om en ganske ubetydelig omstrukturering, som ikke vil have nogen negative effekter. Fra Københavns Forældreorganisation har vi følgende opmærksomhedspunkter:

1. Når de nuværende klyngeledere i Klynge B og Klynge E får det overordnede ansvar for flere hundrede ekstra børn og i omegnen af 30-50 flere medarbejdere, må det forventes, at arbejdspresset øges mærkbart.
 - a. Klyngelederne spiller en vigtig rolle ift. sparring med de pædagogiske ledere, men det må forventes, at tiden til denne sparring bliver reduceret, når klyngelederen får et større ledelsesspænd.
 - b. Dårligere sparring med de pædagogiske ledere kan få konsekvenser for arbejdsmiljøet for flere ansatte, hvilket potentielt kan føre til øget sygefravær og udfordringer ift. de enkelte institutioners pædagogiske læringsmiljø.
2. Der kan være stor forskel på klyngernes årsregnskabsresultater, da de enkelte matrikler eksempelvis kan have udfordringer med langtidssygemeldinger og lignende.
 - a. I effektiviseringsforslaget er der ikke gjort rede for, om det vil påvirke Klynge B og Klynge E's økonomi negativt, at de bliver tildelt nogle nye institutioner. Og det fremgår ikke om de tre berørte institutioner fra Klynge C vil opleve en dårligere økonomi, når de træder ind i en ny klynge. Fra tid til anden, kan enkelte klynger nemlig blive underlagt økonomiske handleplaner, hvis de et enkelt år har overskredet deres budgetter. En økonomisk handleplan kan eksempelvis medføre, at der de efterfølgende år er et lavere vikarbudget i klyngens institutioner.
 - b. Københavns Forældreorganisation mener, at forvaltningen mangler at redegøre for, om den foreslåede omstrukturering kan have negative konsekvenser for de berørte institutioner.
3. Når de tre daginstitutioner fra Klynge C bliver fordelt ud til Klynge B og Klynge E, betyder det også, at der kommer en ny sammensætning i to forældrebestyrelser. For forældrene kan det opleves som en forringelse, da det er sværere for forældre 'at blive hørt' i en stor klynge fremfor en mindre klynge.

4. Der ses med undren på, at man med effektiviseringsforslaget lægger op til en permanent reduktion i midlerne til ledelse i alle institutionerne. Betydningen af god og nærværende ledelse kan ikke underdrives. Der er derfor ikke behov for en reduktion i udgifterne til ledelse, men snarere et behov for flere ressourcer, der kan sikre god pædagogisk ledelse af vores daginstitutioner.
5. Når der sker organisatoriske omstruktureringer, kan der opstå uro i personalegruppen. For at sikre en fastholdelse af dygtige og engagerede medarbejdere i de berørte institutioner, er det vigtigt, at der tildeles ekstraordinære økonomiske midler til god personalepleje, herunder midler til god og nærværende pædagogisk ledelse.
6. Når der foreslås større organisatoriske omstruktureringer for byens daginstitutioner - det være sig sammenlægninger af institutioner eller som her ændringer i klyngestrukturen - er det yderst vigtigt for både personale og forældre, at der er en transparent proces, hvor de berørte parter har *real* mulighed for at blive hørt. Det er desværre ikke tilfældet i denne omstrukturering, hvor forvaltningen ønsker at gennemføre besparelsen i stor hast og uden at man sikret sig, at de enkelte forældreråd og forældrebestyrelser har haft mulighed for at komme med skriftlige høringssvar. Det finder Københavns Forældreorganisation dybt udemokratisk. Det gode forældresamarbejde er afgørende for de enkelte børns trivsel og udvikling, og derfor er det også vigtigt, at områdeledelserne og forvaltningen sikrer sig, at forældre blive inddraget i forbindelse med sådanne processer.

Derudover vil vi gerne problematisere hvor mange børn og familier, der bør være i én klynge uden at det går ud over adgangen til og opmærksomheden fra ledelsen i forhold til det enkelte barn. Det er vigtigt, at pædagogisk leder har kendskab til børnene i institutionen, og at denne har rum og mulighed til at drøfte eventuelle tvivlsspørgsmål med klyngelederen. Ved store klynger reduceres tiden til dette pr. barn alt andet lige

Bevillingsudløb:

Pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger

Baggrund

I 2018 blev der afsat 1.083 mio. kr. til styrket tilsyn med de private pasningsordninger. De afsatte midler har gjort det muligt at sparre med de private passere, som typisk arbejder alene. Sparringen har sikret udvikling såvel som kontrol og har dermed sikret en tilstrækkelig kvalitet.

Hvad mener KFO om forslaget?

KFO vil på det kraftigste råde BUU til at videreføre ordningen og sørge for, at tilsynet bliver en del af det faste budget.

Problematik

KFO finder det vigtigt at opretholde den høje frekvens af tilsyn med de private pasningsordninger. Det er netop den høje tilsynsfrekvens, der sikrer, at tilsynet bliver mere end kontrol og stikprøver og i stedet bliver udviklende og opfattet som en støtte og hjælp, og som sikrer, vi opnår de bedste rammer for byens børn. Her er noget der virker. Lad os beholde det!

Vi mener desuden, at Københavns Kommune har en forpligtelse til at føre tilsyn med de private dagplejere, da ordningen er et kommunens faste tilbud for pasning

KFO's holdning til stigende profil

Tidlig indsats 0-6 år

Baggrund

Investering i tidlig indsats for børn i alderen 0-6 år handler om at sikre læring for alle børn ved at arbejde målrettet med børnenes kognitive, sociale og motoriske kompetencer samt at sikre inkluderende fællesskaber og aktiv deltagelse for børn med forskellige forudsætninger for deltagelse. Derudover skal der etableres et tillidsfuldt samarbejde med socialt udsatte familier med fokus på styrkelse af forældrekompetencen. De forskellige indsatser skal sammen understøtte det enkelte barns udvikling og trivsel og dermed barnets forudsætninger for en god skolestart.

Tidlige investeringerne giver afkast senere. Det er altså først nu, 6 år senere, vi får effekten af investeringen.

Problematik

Investeringen i projektet stoppede i 2019. Den investeringsdel der handlede om kompetenceudvikling og opbygning, samt udvikling kan man nok med rimelighed sige bortfalder efter en omstillingsperiode, *mens den del der handler om at tilbyde familier ekstra support i form af Familieiværksætterne, er nødt til at været et varigt tilbud, hvis vi skal boste varig effektivisering.*

Hvis det her er en succeshistorie om at færre går 0. klasse om - og flere børn er blevet bedre kognitivt og sprogligt - og at Familieiværksætterne (forløb der startede op under graviditet for 6 år siden) viser sig at give helt håndgribelige ekstra besparelser nu her 3 år efter forløbet er afsluttet, så anbefaler vi, at tilbuddet blive genbesøgt og genovervejet som tilbuddet til Københavnske forældre.

På den baggrund er vi interesserede i at høre, hvordan forvaltningen følger op på kvaliteten og effekten af den tidligere investering og uddyber, hvordan den yderligere besparelse opnås, og at der ikke er tale om en øget besparelse som konsekvens af dårligere kvalitet.

Energibesparende Ventilation

Baggrund

Investeringer i energibesparende ventilation har vist sig at medføre flere besparelser end forventet. Investeringen der foretoges i 2019, vil have en stigende profil på 200.000 kr. i 2022. Det er isoleret set ikke alverden, men det er et ekstra argument for hvorfor, det er en super god idé at investere i ventilationsanlæg i byens daginstitutioner.

Problematik

I det gældende bygningsreglement (BR18) fremgår det, at *"Bygninger skal ventileres for at sikre, at beboere og brugere af bygninger har et acceptabelt indeklima. Ventilationen skal sikre, at der er frisk luft til brugerne, samt at fugt og andre forureninger ikke optræder i koncentrationer, der kan give sundhedsproblemer, gener for brugerne eller skader på bygningerne"*. Der er ydermere et særskilt punkt i bygningsreglementet, der omhandler ventilation af daginstitutioner og undervisningsrum. Her fremgår det bl.a., at der stilles *"krav til det maksimale CO₂-niveau"*.

Problemet er bare, at bygningsreglementets bestemmelser om ventilation kun gør sig gældende i forbindelse med nybyggeri eller hvis der foretages større renovationsarbejder. En lang række af byens daginstitutioner har lokaler i ældre bygninger uden ventilationsanlæg. Det har den konsekvens, at indeklimaet i mange af disse daginstitutioner er yderst ringe. Om sommeren kan man måske holde vinduerne åbne, men dette er ikke en mulighed i de kolde måneder. Med lukkede vinduer stiger CO₂-niveauet i institutionerne, og så får hverken børn eller voksne nok ilt til hjernerne. Det kan både give hovedpine og koncentrationsbesvær. Ydermere, har både forskere og sundhedsstyrelsen pointeret, at god udluftning er en afgørende faktor, hvis vi skal begrænse spredningen af luftbårne sygdomme, som f.eks. Covid-19.

Vi mener Københavns Kommune bør sikre, at alle byens daginstitutioner lever op til bygningsreglementets bestemmelser om ventilation. Det vil sikre børn og ansatte et bedre indeklima og en lavere sygdomsfrekvens. Hvis det samtidig kan medføre et fald i varmeregningen, er det blot en ekstra sideeffekt.

Derudover er det bæredygtigt at investere i tidssvarende energiforbrug. KK har generelt set et ansvar for at bidrage til klima-investeringer, hvilket jo også giver noget til vores børns generation på sigt

Indregning af energibesparelser ved reovering og planlagt vedligehold

Baggrund

Vi undrer os over at flere af de energibesparelser der nævnes, har deres eget selvstændige stigende profil på oversigten, men altså også indgår herunder? eks: "Energibesparende Ventilation", "Effektbidrag 2", "Belysningspakke 2d"

Problematik

Vi er bekymret for om pengene bliver sparet 2 gange.

Forbedret digital kontakt med borgere og virksomheder på kk.dk (web)

Baggrund

Dette tværgående investeringsforslag har til formål at sikre, at borgere og virksomheder sikkert og nemt kan henvende sig digitalt til kommunen. Den forbedrede digitale kontakt skal til enhver tid understøtte visionen om effektiv digital og sikker kommunikation, således at brugerne motiveres og hjælpes til at benytte den billigste og mest effektive kanal i forhold til den konkrete henvendelse.

Problematik

Det, der er sket her, er måske nok en effektivisering, men der er ikke meget oplevet forbedring. Der er en oplevet distance og ugenomsigtighed, når man som forældre på [kk.dk](https://www.kk.dk) bliver henvist til at skrive til et "område" frem for en rigtig person med navn og titel, uanset om man kan gøre det med "sikker post" eller ej. (se <https://www.kk.dk/artikel/omr%C3%A5der> for eksempel). Hvad der spares her, bliver sandsynligvis brugt andre steder på håndtering af frustrerede forældre.

Vi anbefaler, at den oplevede kontakt mellem borger og forvaltning forbedres. Sæt ansigter og navne på, hvem man henvender sig til. Det kan også blive så effektivt i kontakten, at det menneskelige falder helt fra - og det skaber frustration i modtagerenden og er med til at danne en fortælling om kommunen som borgerfjern og ugenomsigtig.

Etablering af rengøringsfællesskab i Københavns Kommune

Baggrund

Et samlet rengøringsfællesskab med fokus på kvalitet og ensartede rengøringsstandarder.

Problemtik

Vi ønsker et øget fokus på rengøring - og at synet på hvornår rengøring henter besparelser hjem flyttes til et langsigtet blik, hvor man investerer i området her og nu - for så at hente effektiviseringerne hjem senere. Vi har under corona oplevet, at forbedret rengøring har minimeret antallet af sygedage enormt meget. Lavt sygefravær har mange positive konsekvenser for området. Det skaber ro og øget kvalitet i institutionerne og reducerer brugen og dermed udgifterne til vikarer.

Vi anbefaler derfor, at forvaltningen og Børne- og Ungdomsudvalget, at der tages en ny drøftelse af det oprindelige kommissorie for etableringen af rengøringsfællesskabet og dermed en vurdering af om, der bør investeres mere i rengøring.

Investering i omlægning af familiepladser på dagtilbud

Baggrund

Familiepladserne blev etableret i 2007 som et pilotprojekt med fokus på at støtte børn med særlige behov, der i en periode har brug for ekstra opmærksomhed, som konsekvens af en række socialt betingede baggrundsfaktorer eller socialt belastende begivenheder.

Familiepladsinstitutionerne arbejder målrettet og systematisk med barnets trivsel og udvikling i et tæt og ligeværdigt samarbejde med forældrene, samtidig med at det pædagogiske miljø udvikles, så de udsatte børn inkluderes i fællesskab. I praksis sker det, at der tildeles midler til ansættelsen af en ekstra pædagog til at arbejde med nedenstående temaer: forældresamtaler (hver femte uge).

Der er 50 pladser fordelt i 10 institutioner på tværs af byen. I Københavns Kommune er der ca. 34.000 børn i alderen 0-6 år indskrevet i et dagtilbud. Heraf mistrives en stor andel af kommunens børn i perioder eller er i en situation, hvorfor der er grund til ekstra opmærksomhed for at sikre, at der tages hånd om eventuelle problemer.

Der er gode erfaringer med arbejdet i familiepladsinstitutionerne, men det vurderes, at tilbuddet er for snævert og rettet mod en for lille gruppe børn, i forhold til hvor mange børn, der rent faktisk har behov for en ekstra indsats, herunder med inddragelse af og i samarbejde med forældrene.

Familiepladserne blev oprettet før man med den nuværende bevillingsmodel indførte sociale normeringer til de institutioner, der har de fleste og mest udsatte børn i forhold til socialt betingede baggrundsfaktorer. Som et resultat heraf modtager 7 ud af de 10 familiepladsinstitutioner både sociale normeringer samtidig med, at de modtager ekstra midler til deres familiepladspædagog. De pågældende institutioner modtager derfor ekstra midler til deres arbejde med målgruppen sammenlignet med resten af byen.

Det vil være mere effektivt at investere i at udbrede viden og erfaringer om den systematiske tilgang, som familiepladserne bruger, til kompetencepædagogkorpset. Der skal ske en omstilling af arbejdet og en opbygning af kompetencer i kompetencepædagogkorpset med henblik på at sikre, at viden om familiepladstilbuddet og metoderne herfra udbredes og implementeres i korpsets daglige arbejde.

Problematik

Vi bakkede som udgangspunkt op om investeringsforslaget sidste år - og det gør vi for så vidt stadig. Vi vil bare minde om, at det gerne skulle handle om en investering og at en stigende besparelse ikke nødvendigvis er en god ting i denne sammenhæng. Vores bekymring omhandler udbredelse af kendskab til, hvad kompetencepædagogerne kan hjælpe med. Det er ekstremt vigtigt, at alle institutioner har en stor viden om, hvad de kan få hjælp til ved korpset, så pengene faktisk bliver brugt til gavn for familier og børn.

Varig videreførelse af besparelse på specialområdet og administration

Der og der

dagtilbud				
Varig videreførelse af besparelse på specialområdet og administration	2021	-0,9	-7,0	
Investering i et godt fritidsliv for unge i Københavns Kommune	2021	-0,5	-1,0	
Varig videreførelse af besparelse på specialområdet og administration	2021	-0,2	-1,6	

Vi undrer os over dette punkt optræder to steder på oversigten

Hvem er KFO?

Med cirka 300 kommunale og selvejende institutioner i Københavns Kommune som betalende medlemmer er KFO talerør for den meget stor gruppe af personer, der har det tilfælles, at de har børn i en vuggestue, dagpleje, børnehave, KKFO, fritidsklub eller specialinstitution.

KFO arbejder som politisk interesseorganisation i forhold til beslutningstagere og forvaltning i Københavns Kommune. Det indebærer mange forskellige opgaver. Vi bliver inviteret til at afgive høringssvar om emner, der relaterer sig til kommunens institutioner, vi bliver inviteret med i følgegrupper og møder i forvaltningen og med politikerne, og ikke mindst planlægger og koordinerer vi arrangementer og kampagner fx i forbindelse med budgetforhandlingerne. Helt central er vores rådgivning om forældresamarbejdet.

Vi er medlem af vores paraplyorganisation, Forældrenes Landsorganisation, FOLA fola.dk

Kommentarene til budgettet er udarbejdet af KFOs bestyrelse. April 2021.